

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

ו. נתינת ארץ סיחון ועוג לראובן וגד

ס. סיפור מלחמת עוג וכיבוש ארצו

ד. משה מוכיח ברמז את בני

כ. סיפור המרגלים, עונש בני

והמעפילים

מ. סיפור מלחמת סיחון וכיבוש

ארצו

ר. ריבוי בני ודיני המשפט

פ. דברי חיזוק ליהושע

י. איסור התגרות בבני עשו, מואב

ועמון

” — — — — — ”

שאלה לשולחן השבת

”ויהי כאשר תמו כל אנשי המלחמה

למות וידבר ד' אלי לאמר”

כתב רש"י: 'אבל משילוח המרגלים עד כאן לא נאמר וידבר', אלא ויאמר, ללמדך שכל ל"ח שנה שהיו ישראל נזופים, לא נתייחד עמו הדבור בלשון חיבה פנים אל פנים וישוב הדעת.

ובגמרא (מכות יא.) מבואר, ש'דיבור' בכל מקום הוא לשון קשה, ו'אמירה' בכל מקום היא לשון רכה.

ויש לבאר את דברי רש"י כאן שדיבור זו לשון חיבה ביחס ללשון אמירה, ואילו בגמרא מבואר ש'דיבור' זו לשון קשה ו'יאמר' זו לשון רכה?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

דבר נפלא מצינו שבתחילת כל חומש מחמשת חומשי התורה מוצאים אנו בפירוש רש"י הראשון על החומש את חיבת הקב"ה לישראל ושמירתו על כבודם. בבראשית: 'ומה טעם פתח בבראשית, משום "כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים", שאם יאמרו אומות העולם לישראל, ליסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם, כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו'. שמות: 'אע"פ שמנאן בחייהן בשמותם, חזר ומנאן במיתתן, להודיע חיבתן שנמשלו לכוכבים, שמוציאן ומכניסן במספר ובשמותם'. ויקרא: 'לכל דברות ולכל אמירות ולכל צווים קדמה קריאה, לשון חיבה, לשון שמלאכי השרת משתמשין בו, שנאמר: "וקרא זה אל זה". במדבר: 'מתוך חיבתן לפני מונה אותם כל שעה'. ובחומש דברים, כותב השבוע רש"י: '...ומנה כאן כל המקומות שהכעיסו לפני המקום בהן, לפיכך סתם את הדברים והזכירן ברמז, מפני כבודן של ישראל'. (פתורה לעטר)

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן ובין תפל ולבן והצרות ודי זהב”

פירש רש"י: 'אמר משה אם אני מוכיחם קודם שיכנסו לקצת הארץ, יאמרו מה לזה עלינו, מה היטיב לנו, אינו בא אלא לקנתר ולמצוא עילה שאין בו כח להכניסנו לארץ, לפיכך המתין עד שהפיל סיחון ועוג לפניהם והורישם את ארצם ואחר כך הוכיחן'. קצת יש לבאר מה הטענה שרש"י הביא שיאמרו בני ישראל: 'מה היטיב לנו' - הלוא בוודאי שהטיב עמם ביותר! הוציאם ממצרים והוריד להם תורה ומן, ודאג לכל תלוניותיהם, אלא יש לומר שמשה אף מסביר להם בדבריו מדוע עד כה נמנע מלהוכיחם. כשהוציאם ממצרים אמרו לו "בשנאת ד' אתנו הוציאנו מארץ מצרים", את המן הם כינו "לחם קלוקל", ואפילו כשנתתי לכם את התורה - התלוננתם על איסורי העריות ואפילו עשיתם לכם עגל מסכה. אולם עתה, כשהבסנו את סיחון ועוג, על כך אין חולק שהיה זה לטובתכם! וזה בדיוק מה שאמר להם משה, בואו וראו כמה חטאתם עד הנה שבשביל כך לא הוכחתי אתכם עד הנה, ומתוך רמיזותיו יקחו מוסר כל אחד ואחד אל לבו. (בנין אריאל)

”ואקה את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידועים”

כתב רש"י: 'אבל נבונים לא מצאתי, זו אחת משבע מדות שאמר יתרו למשה, ולא מצא אלא שלושה, אנשים צדיקים, חכמים, וידועים'. הרי שלא מצא משה בדור המדבר אנשים נבונים במעלתם. ויש לבאר אם כן כיצד שייך בכלל להגיע לדרגת 'נבון' הלא אם בדור המדבר, דור דעה, לא הצליח משה למצוא נבונים, הכיצד אנו כיום מבקשים בכל יום מהקב"ה שיחוננו בינה? ויש לומר: א. נבון הוא המבין דבר מתוך דבר, בדורו של משה למדו כולם הישר ממשה עד כפי גבול השגתם, ולא נותר להם מה לחדש בעצמם. ב. היו נבונים, אך כלפי משה לא יכלו לחדש דבר חדש בפלפולם, לכן בעיניו לא היו כאלה. (העמק דבר) ג. היו נבונים, אך לא מצא מספיק נבונים כדי לעשותם שרי עשרות. ד. הנבונים הבינו דבר מתוך דבר שתהיה שררה זו לעול עליהם ולפיכך נמנעו מלהתמנות. (להורות נתן) ה. הבינה ניתנה לישראל רק לסוף 40 שנה. (כלי יקר) ו. מצא חכמים שהינם גם נבונים, אך מכל מקום תוארם הוא: חכם. (חת"ס) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תשפ"ג)

חומש חדש ספר חדש!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

העלון מוקדש לע"נ
ר' יצחק בן משה
ת.נ.צ.ב.ה

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייץ'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. ממלכת עוג נקראת גם: 'חבל' ____
- ב. השי"ת ציווה לא להתגרות במ
- ג. השי"ת נתן אותה למכיר
- ד. היו בכל ערי הבשן
- ה. בני ישראל סבבו סביבו ימים רבים
- ו. "יוסף עליכם ככם אלף פעמים" ____ אתכם
- ז. כך קראו העמונים לרפאים
- ח. מקום שקרוי על שם מחלוקתו של קרח
- ט. דברי המרגלים: " ____ הארץ"
- י. במקום זה נלחמו בני ישראל בסיחון מלך האמורי
- כ. השמידו את העוים וישבו במקומם
- ל. "לא אוכל ____ שאת אתכם"
- מ. אותם שלח משה רבינו אל סיחון מלך חשבון
- נ. מהתכונות הנדרשות משרי בני ישראל
- ס. "בעבר הירדן במדבר בערבה מול ____"
- ע. בניו יושבים בשעיר, ירושה שאביהם השאיר
- פ. נהר המכונה: "נהר הגדול"
- צ. הם קראו לחרמון 'שיריון'
- ק. שם נרדף לעיר, ובפרשה יושרה אדיר
- ר. השי"ת הקשה את ____ של סיחון
- ש. מספר הערים שבני ישראל כבשו מעוג
- ת. בני ישראל חנו בין לבן ובין ____

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. "כי ד' אלוקיכם ____ הנלחם לכם"
- ב. אדם מדור המדבר שהובטח לו שיכנס לארץ
- ג. מלך הבשן
- ד. נחל שבני ישראל עברו אותו
- ה. האמורי את ישראל היכה, עד מקום זה במ כילה
- ו. "לא ____ מפני איש"
- ז. "וטפכם אשר אמרתם ____ יהיה"
- ח. ים שמוזכר בגבולות ארץ ישראל
- ט. בניו ירשו את ער
- י. במקום זה נלחמו בני ישראל בעוג
- ך. "ד' אלוקיכם הוא ____ לפניכם ____"
- ל. נשאר לבני ישראל ממלחמת סיחון
- ם. המואבים קראו להם 'אמים'
- ן. נחל שנמצא בגבול ארץ סיחון
- ס. הוא מתרגם: ארץ = ארעא
- ע. מקום שבני ישראל חנו בו: 'קדש' ____
- ף. השי"ת ציווה לקחת מאדום אוכל ומים תמורת -
- ץ. המרגלים הביאו עימם מפרי ____
- ק. נחל גבול בני עמון
- ר. עיר שנמצאת על שפת נחל ארנון
- ש. במשפט אסור לגור מפני -
- ת. המדבר ממנו שלח משה מלאכים אל סיחון

ואלה שמות

"חרמון"

כמה שמות יש להר החרמון ומה משמעותם? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

מילה בפרשה

לאזור של כאב נסע,
שם את חבירו פצע,
עם חוט שזור למסרה,
בצער הביע חרטה.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

"ואצוה את שפטיכם", אמרתי להם הוו מתונים בדין, שאם בא דין לפניכם פעם ופעמיים ושלוש אל תאמרו: 'כבר בא דין זה לפני ושניתיו ושילשתי' - אלא הוו מתונים. וכך היו אנשי כנסת הגדולה אומרים: 'הוו מתונים בדין, והעמידו תלמידים הרבה ועשו סיג לתורה'. "בעת ההיא", לשעבר הייתם עומדים ברשות עצמכם, עכשיו הרי אתם משועבדים לציבור. מעשה ברבן יוחנן בן נורי ורבי אלעזר חסמא שהושיבם רבן גמליאל בישיבה (בראש הישיבה) ולא הרגישו בהם התלמידים. לעת ערב הלכו וישבו אצל (בין) התלמידים. כך הייתה מידתו של רבן גמליאל, כשהיה נכנס ואומר 'שאלו' (דהיינו מתחיל ללמד ולענות על שאלות) בידוע שאין שם קינתור (תלמיד לא ראוי), ואם נכנס ולא היה אומר 'שאלו' - בידוע שיש שם קינתור. נכנס ומצא את רבי יוחנן בן נורי ורבי אלעזר חסמא שישבו להם אצל (בין) התלמידים. אמר להם: 'רבי יוחנן בן נורי ואלעזר בן חסמא, הודעתם לציבור שאתם מבקשים לעשות שררה על הציבור? לשעבר הייתם ברשות עצמכם, אבל מכאן ואילך הרי אתם משועבדים לציבור'. (ע"פ ילקוט)

ושפני טמוני חול

איך יתכן שיש לגמור את ההלל בתשעה באב?

"לכם אנשים חכמים"

הגימטריא של המילים האלו היא 609, בדיוק כמו הפסוק: 'והגית בו יומם ולילה', ללמד שכך נעשים אנשים חכמים: ע"י לימוד התורה והשקיעות בה יומם ולילה.

"אל תירא אותו כי בידך נתתי אותו"

מובא בספרים, שהשם יבק היוצא מר"ת של הפסוק 'יענונו ביום קראנו' מסוגל לנצחון במלחמה. ושם זה רמוז בראשי התיבות של אצבעות היד: גודל, אצבע, אמה, קמיצה וזרת שווים בגימטריא בדיוק 112 כמו יבק. וזה הכוונה 'אל תירא אותו' - שיגבר עליך במלחמה, 'כי בידך נתתי אותו' - דהיינו בר"ת של אצבעות ידך טמון השם הנ"ל, שהוא מסוגל להעניק לך הניצחון. (להניח ברכה)

שעשועי דאורייתא

"אלה הדברים"

מלבד פרשתינו, אלו עוד פרשות שמותיהן מופיעים בפסוק בתוספת של ה"א הידיעה? (4)

מצאו נא בפרשה:

1. שמות ששה מתוך 24 ספרי התנ"ך. (ועוד ספר שמוזכר ברמז)
2. אדם שלא הופיע שמו מפרשת וירא.
3. שמות של שלושה מן השבטים.
4. שתי מילים רצופות המורכבות מאותן האותיות.
5. מילה בת שלוש אותיות שהגימטריא שלה היא 8.
6. שלוש מילים רצופות בנות שש אותיות.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "רב לכם סב את ההר הזה סעו לכם צפנה"

2. "ויתן ד' אלקינו בידנו גם את עוג מלך הבשן ואת כל עמו ונכהו עד בלתי השאיר לו שריד ופליט"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: "אב זהה להם, אך ההבדל בין המלך לרשע הוא ארבעים" - בלע בן בעור המלך, ובלעם בן בעור הרשע - שונים בשמם רק באות מ'. **לסדר את הפרשה** - "דרך ים סוף". **חידון א' ת'** - ארגוב, בני עשו בני עמון, גלעד, דלתיים ובריה, הר שעיר, ויברך, זמזומים, חצרות, טובה, יהצה, כפתורים, לבדי, מלאכים, נבונים, סוף, עשו, פרת, צידונים, קריה, רוחו, ששים, תופל. **חידון א' ת' הפור** - הוא, כלב, עוג, זרד, חרמה, תגור, לבז, המלח, לוט, אדרעי, ההולך בדרך, שלל, רפאים, ארנון, אונקלוס, ברנע, כסף, הארץ, יבוק, ערוער, איש, קדמות. **שעשועי דאורייתא** - המשפטים, המצורע, המטות, השמיני. 1. דברים, במדבר, ויקרא, יהושע, מלכים, איכה. (שופטים-שופטים). 2. לוט. 3. מנשה, אשר, יוסף. 4. "ישא איש". 5. "אבה". 6. "והעוים הישבים בחצרים". **ואלה שמות** - בפרשה כתוב: "צידנים יקראו לחרמון שרין והאמורי יקראו לו שניר", ובפרשת ואתחנן: "ועד הר שיאן הוא חרמון". הרי ארבעה שמות להר החרמון: חרמון, שרין, שניר ושיאן. כותבת התורה שבח לא"י שכל אומה רצתה להתפאר בבעלותה על ההר, שכבשוהו זה מזה והחליפו את שמו, או שהיה בבעלות כולם יחד, אלא שכל אחד מהם שלט ברוח אחרת של ההר. ופירוש השמות: 'שניר' מלשון שלג או מלשון שאין בו גיר. 'שרין' שנותן פירות או שקשה לכובשו כשריין. 'שיאן' לשון גובה ושיא (2304 מטר) או שזהו שמו המקורי, 'חרמון' מלשון חרם, שקשה להגיע אליו. **מילה בפרשה מטות** - נפקד. "כשנצטווה ללכת לספר" - נצטווה = נפקדו עליו = נפקד. "את העדר לשומר מסר" - השומר קיפל פיקדון = נפקד, "מנין הבהמות נספר" - נספר = נפקד, "ונמצא שאחד חסר" - לא נמצא = נפקד. **טמונות בפרשה** - 1. "פנו וסעו" (ז,א), 2. "ככוכבי השמים לרב" (א,י), 3. "ובחוף הים" (ז,א), 4. "עלה רש" (א,כא), 5. "לא אוכל לבדי שאת אתכם" (א,ט), 6. "ונפן ונעל דרך הבשן" (ג,א), 7. "רפאים" (ב,כ), 8. "כאשר תעשינה הדבורים" (א,מד), 9. "שיריון" (ג,ט), 10. "כקטון כגדול תשמעון" (א,יז), 11. "זו דרך ערד" (רש"י א,יז), 12. "הר חרמון" (ג,ח), 13. "כפתרים היצאים מכפתר" (ב,כג), 14. "שניר" = שלג (רש"י ג,י), 14. הסימן שמופיע בחומשים לזכירת מספר פסוקי הפרשה הוא "מלכיה" - כשם היישוב בגליל. **טמונות בהפרשה** - 1. "כל ראש לחלי" (א,ה), 2. "וחמור אבוס בעליו" (א,ג), 3. "סבאן מהול במים" (א,כב), 4. "וחרב תאכלו" (א,כ), **שאלה לשלחן השבת קרה** - שאלנו: כתוב במדרש שאפילו היו כלים ביד הכובס, היו מתגלגלים ובאים ונבלעים עם קרח ועדתו. ויש לבאר מדוע בכלל נתנו את בגדיהם לכובס והרי כתוב במדרש שהענן היה שף ומכבס את בגדי ישראל כל זמן ששהו במדבר? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: א. הענן היה מכבס רק את הבגדים שהיו עליהם ולא בגדים שהיו מקופלים בארונות. וכד'. ב. היו מכבסים את בגדיהם לכבוד שבת כדי לזכות במצות הכנה לשבת. ג. העננים כיבסו פעם אחת ביום, ומי שהתלכלך לו לאחר מכן ורצה לכבס מיד - הלך לכובס. ד. רק לצדיקים הענן היה מכבס. ה. בגדים שנטמאו והוצרכו כיבוס, לא הועיל להם הענן. ו. היו צריכים כבוס עבור דברים אחרים, כגון: בגדי המשרתים הגוים, בדי האוהלים, מפות השולחן, בגדים שאולים מן הנכרים, בגדי מי שנולד במדבר.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוץ בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

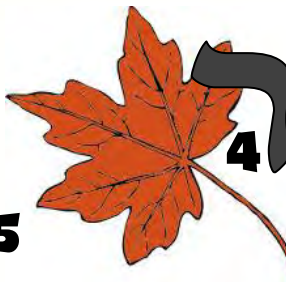
זהו חידון משעשע מתמונות הרמוזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חיזוקים והערות: ternunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

תמונות בפרשה

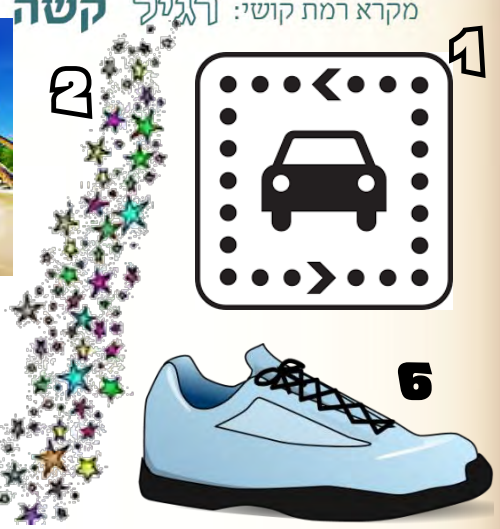
מקרא רמת קושי: רגיל קשה

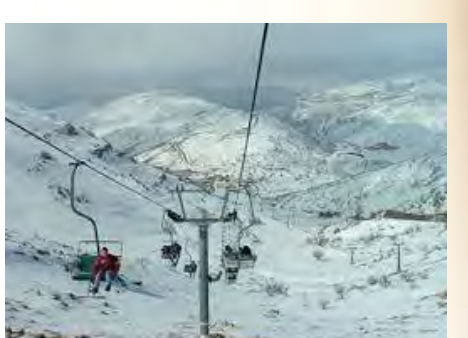

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

100%

תשובה לגיליון הקודם
דיני הכשרת כלים ע"י מים ואש

תמונות בהפטרה

הפטרת דברים "חזון ישעיהו" (ישעיהו א' א'-כז')

